

สรุปการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สาระสำคัญของบทนี้ จะกล่าวโดยสรุปถึงความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลของการวิจัย และ ข้อเสนอแนะบางประการ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. เพื่อวิเคราะห์ความมุ่งหมายของการศึกษาไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยประกอบด้วยครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครู ในการสุ่มตัวอย่างจากครูทั้งสองประเภท มีวิธีการดังนี้

1. กำหนดจำนวนครูในโรงเรียนมัธยมและในสถาบันฝึกหัดครูแต่ละแห่งที่อยู่ในเขตของการเลือกมาเป็นตัวแทนแห่งละประมาณ 25%
2. นำรายชื่อที่เป็นปัจจุบันของครูทั้งสองสถาบันมาทำการเลือก โดยใช้หมายเลขที่กำกับหน้าชื่อเป็นเกณฑ์ กำหนดว่าคนแรกของทุก ๆ สี่คนจะได้รับเลือก
3. การเลือกสถาบันฝึกหัดครู ได้เลือกเฉพาะสถาบันที่เป็นวิทยาลัยครู และ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
4. เขตในการเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้
 - 4.1 เป็นโรงเรียนที่สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา

4.2 เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้น ม.ศ.1 - ม.ศ.5

4.3 ไม่เป็นโรงเรียนที่อยู่ในโครงการโรงเรียนมัธยมแบบประสม

จากเกณฑ์ในการเลือกดังกล่าว ได้สถาบันฝึกหัดครู 22 แห่ง จำนวนครู 405 คน โรงเรียนมัธยมศึกษา 135 แห่ง จำนวนครู 1139 คน รวมประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 1544 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความมุ่งหมายของการศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบัน อันเป็นความมุ่งหมายประการแรกของการวิจัยนั้นได้ใช้วิธีการรวบรวมหลักฐานทั้งหลายที่กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษา เช่น ประวัติความเป็นมาและการจัดการศึกษาไทย แผนการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตร ข้อเขียนของนักการศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ความมุ่งหมายของการศึกษา
2. เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบปัญหาที่เป็นความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2 และข้อ 3 โดยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

เครื่องมือ

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามความนึกเห็น (Opinionnaire) ซึ่งสร้างขึ้นจากผลการวิเคราะห์ความมุ่งหมายของการศึกษา สรุปได้กว้าง ๆ เป็น 4 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้านสังคม ด้านส่วนตัว และ ด้านอาชีพ ในความมุ่งหมายแต่ละด้านจะมีข้อความที่เกี่ยวกับความมุ่งหมายด้านนั้น ๆ 4 ข้อ รวมเป็นความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาทั้งหมด 16 ข้อ ซึ่งได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามจัดเรียงลำดับความสำคัญทั้ง 16 ข้อตามความนึกเห็นของแต่ละบุคคล ก่อนที่จะนำเครื่องมือ ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้นำเครื่องมือไปทำการทดลอง (try-out) เพื่อหาความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ จากการคำนวณปรากฏว่าสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.9386 นับว่าเครื่องมือมีความเชื่อถือได้สูง หลังจากนั้นได้ทำการปรับปรุงเครื่องมืออีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำไปใช้

ผลของการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าได้ข้อมูลที่ใช้การได้ทั้งหมดทั้งสิ้นร้อยละ 73.81 คือ ได้รับคืนจากสถาบันฝึกหัดครูร้อยละ 74.07 และ จากโรงเรียนมัธยมร้อยละ 74.36

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยของอันดับ (Weighted-rank mean) ของความมุ่งหมาย ของ การมัธยมศึกษา ที่ครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครูได้แสดงความคิดเห็น
2. หาค่าความสัมพันธ์ของความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่าย โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์ แห่งสหสัมพันธ์ของอันดับ
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่าย แยกตาม เพศ อายุ และภาคทาง ภูมิศาสตร์ โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยของอันดับ สัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์ของอันดับ วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนในทางเดียว (One way analysis of variance) และ วิธีการทดสอบความแตกต่าง (t-test) ประกอบกัน

ผลของการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด 1147 ชุด คิดเป็นร้อยละ 73.64 เป็นจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากครูมัธยม 847 ชุด มีผู้ตอบเป็นชาย 316 คน (ร้อยละ 37.31) หญิง 531 คน (ร้อยละ 62.69) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 39.56 ระดับปริญญาตรีร้อยละ 56.43 ที่เหลือเป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิปริญญาโท เกี่ยวกับอายุ ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีอายุระหว่าง 20 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.31 ส่วนผู้ที่มีอายุสูงกว่า 35 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 45.69 สำหรับระยะเวลาทำการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำการสอนเป็นเวลาไม่เกิน 10 ปี มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 43.56 อีกร้อยละ 56.44 เป็นผู้ที่มีระยะเวลาทำการสอน ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

แบบสอบถามที่ได้รับคืนจากครูในสถาบันฝึกหัดครู มีจำนวน 300 ชุด คิดเป็นร้อยละ 74.01 มีผู้ตอบเป็นชาย 137 คน (ร้อยละ 45.67) เป็นหญิง 163 คน (ร้อยละ 54.33) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.67 ระดับปริญญาตรีร้อยละ 73.66 ระดับปริญญาโท ร้อยละ 20.67 ปริญญาเอกร้อยละ 1 เกี่ยวกับอายุ มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 20 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 62 ที่เหลืออีกร้อยละ 38 เป็นผู้มีอายุสูงกว่า 35 ปี สำหรับระยะเวลาที่ทำการสอน มีครูที่มีระยะเวลาทำการสอนไม่เกิน 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.33 และอีกประมาณร้อยละ 43.67 เป็นผู้มีระยะเวลาทำการสอนมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ในด้านวิชาที่สอน มีครูคิดเป็นร้อยละ 73.00 ที่สอน วิชาการศึกษาทั่วไป และ อีกร้อยละ 14.33 สอนเกี่ยวกับวิชาครู ที่เหลือประมาณร้อยละ 12.67 ทำ การสอนมากกว่าหนึ่งหมวดวิชา

2. ความคิดเห็นของครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครูเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่าย เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาปรากฏในตารางที่ 21

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่าครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในการจัดอันดับความสำคัญของความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา กล่าวคือ ครูทั้งสองฝ่ายได้เน้น ด้าน พุทธิศึกษาอันได้แก่ความรู้พื้นฐานในการเรียนต่อ ความสามารถในการแก้ปัญหา และ เน้นด้านอาชีพ คือ ความสามารถในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมมาเป็น 3 อันดับแรก ส่วน 3 อันดับสุดท้ายนั้นก็คล้ายคลึงกัน

ตารางที่ 21

สรุปการจัดอันดับความสำคัญของความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของ
ครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครู

ครู	ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา	
	สำคัญมากที่สุด (3อันดับแรก)	สำคัญน้อยที่สุด (3อันดับสุดท้าย)
มัธยม	1. ความรู้พื้นฐาน 2. ความสามารถในการเลือกอาชีพ 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	14. ความสัมพันธ์กับโลก 15. สุนทรียศาสตร์ 16. การใช้จ่ายทรัพย์สิน
สถาบันฝึกหัดครู	1. ความรู้พื้นฐาน 2. ความสามารถในการเลือกอาชีพ 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	14. การใช้จ่ายทรัพย์สิน 15. สุนทรียศาสตร์ 16. ความสัมพันธ์กับโลก

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครูเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา

การสำรวจความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่าย แยกตาม เพศ อายุ และ ภาควิชาศาสตร์
ปรากฏผลดังนี้

เพศ

จากการสำรวจความคิดเห็นของครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับความมุ่ง
หมายของการมัธยมศึกษา ปรากฏผลดังตารางสรุปที่ 22

ตารางที่ 22

สรุปการจัดอันดับความสำคัญของความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาตามความคิดเห็น
ของครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครูแยกตามเพศ

ครู	เพศ	ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา	
		สำคัญมากที่สุด (3อันดับแรก)	สำคัญน้อยที่สุด (3อันดับสุดท้าย)
มัธยม	ชาย	1. ความรู้พื้นฐาน 2. ความสามารถในการเลือกอาชีพ 3. จริยศาสตร์	14. ความสัมพันธ์กับโลก 15. การใช้จ่ายทรัพย์สิน 16. สุนทรียศาสตร์
	หญิง	1. ความรู้พื้นฐาน 2. ความสามารถในการแก้ปัญหา 3. ความสามารถในการเลือกอาชีพ	14. ความสัมพันธ์กับโลก 15. สุนทรียศาสตร์ 16. การใช้จ่ายทรัพย์สิน
สถาบันฝึกหัดครู	ชาย	1. ความรู้พื้นฐาน 2. จริยศาสตร์ 3. ความสามารถในการเลือกอาชีพ	14. การใช้จ่ายทรัพย์สิน 15. สุนทรียศาสตร์ 16. ความสัมพันธ์กับโลก
	หญิง	1. ความรู้พื้นฐาน 2. ความสามารถในการเลือกอาชีพ 3. จริยศาสตร์	14. ความสัมพันธ์กับโลก 15. การใช้จ่ายทรัพย์สิน 16. สุนทรียศาสตร์

เป็นที่น่าสังเกตว่าครูมัธยมชาย ครูในสถาบันฝึกหัดครูชาย หญิง ได้เน้นความสำคัญของความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาใน 3 อันดับแรกคล้ายคลึงกันมาก ส่วนครูมัธยมหญิงได้เลือกความสามารถในการแก้

ปัญหาไว้เป็นอันดับสอง อันดับหนึ่งและที่สามได้แก่ ความรู้พื้นฐาน และความสามารถในการเลือกอาชีพ
สรุปได้ว่าครูทั้งสองสถาบันเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามเพศแล้ว ก็ยังมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าใน
การจัดการมัธยมศึกษา ควรเน้นด้านความรู้เป็นอันดับแรก

อายุ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครู โดยแบ่งระดับอายุ
ออกเป็นสองระดับ คือ ต่ำกว่า 35 ปี และตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป ปรากฏผลดังตารางที่ 23

สรุปการจัดอันดับความสำคัญของความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา ของครูมัธยม

และครูในสถาบันฝึกหัดครูแยกตามระดับอายุ

ครู	ระดับอายุ	ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา	
		สำคัญมากที่สุด (3อันดับแรก)	สำคัญน้อยที่สุด (3อันดับสุดท้าย)
มัธยม	ต่ำกว่า 35 ปี	1. ความรู้พื้นฐาน 2. ความสามารถในการเลือกอาชีพ 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	14. ความสัมพันธ์กับโลก 15. ศูนย์ยศาสตร์ 16. การใช้จ่ายทรัพย์สิน
	สูงกว่า 35 ปี	1. ความรู้พื้นฐาน 2. จริยศาสตร์ 3. ความสามารถในการเลือกอาชีพ	14. ความสัมพันธ์กับโลก 15. การใช้จ่ายทรัพย์สิน 16. ศูนย์ยศาสตร์
สถาบันฝึกหัดครู	ต่ำกว่า 35 ปี	1. ความรู้พื้นฐาน 2. ความสนใจในการเลือกอาชีพ 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	14. ศูนย์ยศาสตร์ 15. การใช้จ่ายทรัพย์สิน 16. ความสัมพันธ์กับโลก
	สูงกว่า 35 ปี	1. ความรู้พื้นฐาน 2. จริยศาสตร์ 3. ความสามารถในการเลือกอาชีพ	14. การใช้จ่ายทรัพย์สิน 15. ศูนย์ยศาสตร์ 16. ความสัมพันธ์กับโลก

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่าครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครูที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีความคิดเห็นไปในทำนองเดียวกัน คือ ในการจัดการมัธยมศึกษาควร เน้นค่านพหุทธิศึกษาที่เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานใน-

การเรียนต่อในระดับสูง ความสามารถในการแก้ปัญหา และ เน้นค่านิยมที่เกี่ยวกับความสามารถในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม ส่วนผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป ทั้งครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครู เห็นว่าควร เน้นด้านความรู้พื้นฐาน จริยศาสตร์ และ ความสามารถในการเลือกอาชีพ

เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาที่มีความสำคัญน้อยที่สุดตามความคิดเห็น ของครู ทั้งสองฝ่ายนั้นคล้ายคลึงกันมาก คือได้จัดให้ความมุ่งหมายที่เกี่ยวกับ การใช้วิทยุในทางที่เหมาะสม สุนทรียศาสตร์ และ ความสัมพันธ์กับโลก ไว้เป็น 3 อันดับสุดท้าย

ภาคทางภูมิศาสตร์

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครู แยกตามภาคทางภูมิศาสตร์ จะได้ผลดังตารางที่ 24 และ ตารางที่ 25

-75-

ตารางที่ 24

สรุปการจัดอันดับความสำคัญของความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา
ของกรมมัธยมแยกตามภาคทางภูมิศาสตร์

ภาคทางภูมิศาสตร์	ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา	
	สำคัญมากที่สุด (3อันดับแรก)	สำคัญน้อยที่สุด (3อันดับสุดท้าย)
เหนือ	<ol style="list-style-type: none">1. ความรู้พื้นฐาน2. จริยศาสตร์3. ความสามารถในการเลือกอาชีพ	<ol style="list-style-type: none">14. ความสัมพันธ์กับโลก15. การใช้จ่ายทรัพย์สิน16. สุนทรียศาสตร์
ตะวันออกเฉียงเหนือ	<ol style="list-style-type: none">1. ความรู้พื้นฐาน2. ความสามารถในการเลือกอาชีพ3. จริยศาสตร์	<ol style="list-style-type: none">14. ความสัมพันธ์กับโลก15. การใช้จ่ายทรัพย์สิน16. สุนทรียศาสตร์
กลางและตะวันออก	<ol style="list-style-type: none">1. ความรู้พื้นฐาน2. จริยศาสตร์3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	<ol style="list-style-type: none">14. ความสัมพันธ์กับโลก15. สุนทรียศาสตร์16. การใช้จ่ายทรัพย์สิน
ใต้	<ol style="list-style-type: none">1. ความรู้พื้นฐาน2. จริยศาสตร์3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	<ol style="list-style-type: none">14. ความสัมพันธ์กับโลก15. สุนทรียศาสตร์16. การใช้จ่ายทรัพย์สิน

ตารางที่ 25

สรุปการจัดอันดับความสำคัญของความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาของ
ครูในสถาบันฝึกหัดครูแยกตามภาคทางภูมิศาสตร์

ภาคทางภูมิศาสตร์	ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา	
	สำคัญมากที่สุด (3อันดับแรก)	สำคัญน้อยที่สุด (3อันดับสุดท้าย)
เหนือ	<ol style="list-style-type: none">1. ความรู้พื้นฐาน2. ความสามารถในการเลือกอาชีพ3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	<ol style="list-style-type: none">14. สุนทรียศาสตร์15. การใช้จ่ายทรัพย์สิน16. ความสัมพันธ์กับโลก
ตะวันออกเฉียงเหนือ	<ol style="list-style-type: none">1. ความรู้พื้นฐาน2. ความสามารถในการเลือกอาชีพ3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	<ol style="list-style-type: none">14. การใช้จ่ายทรัพย์สิน15. ความสัมพันธ์กับโลก16. สุนทรียศาสตร์
กลางและตะวันออก	<ol style="list-style-type: none">1. ความรู้พื้นฐาน2. จริยศาสตร์3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	<ol style="list-style-type: none">14. การใช้จ่ายทรัพย์สิน15. สุนทรียศาสตร์16. ความสัมพันธ์กับโลก
ใต้	<ol style="list-style-type: none">1. ความรู้พื้นฐาน2. จริยศาสตร์3. ความสัมพันธ์กับผู้ใกล้ชิด	<ol style="list-style-type: none">14. ความสัมพันธ์กับโลก15. สุนทรียศาสตร์16. การใช้จ่ายทรัพย์สิน

จากตารางที่ 24, 25 จะเห็นได้ว่าการจัดอันดับความสำคัญของความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาของครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครูในแต่ละภาคคล้ายคลึงกัน โดยเน้นด้านความรู้พื้นฐาน เพื่อการเรียนรู้ในระดับสูงเป็นอันดับแรก อันดับรองลงมาที่ครูทั้งสองฝ่ายในแต่ละภาคเลือก ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม หรือ เกี่ยวกับกานจริยศาสตร์ ครู สถาบันฝึกหัดครูในภาคใต้ ได้จัดให้ความสัมพันธ์กับผู้ใกล้ชิดไว้เป็นอันดับที่ 3 ซึ่งต่างไปจากการเลือกของครูในภาคอื่น ๆ

อภิปราย

เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีความเชื่อถือได้สูง ส่วนความแม่นยำในแง่ของเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยเชื่อว่ามี ความแม่นยำพอสมควรด้วยเหตุผลสองประการ คือ

1. ข้อความเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา ได้มาจากผลการวิเคราะห์ความมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งได้มาจากเอกสารและงานวิจัย เช่น หลักสูตร แผนการศึกษาชาติ ข้อเขียนของนักการศึกษาไทยที่เกี่ยวข้อง
2. ก่อนที่จะนำเครื่องมือไปใช้ ได้นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูมัธยม และครูในสถาบันฝึกหัดครู ในการนี้ได้ขอให้ผู้ตอบได้เสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความครอบคลุมของเนื้อหา ที่เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัศึกษาคด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชื่อว่าได้ใช้วิธีการที่เหมาะสมกับลักษณะของการวิจัย ผลของการวิจัยก็สามารถตอบปัญหาที่ต้องการทราบได้

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล จากผลของการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบว่า

1. ครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครูมีความคิดเห็นตรงกันว่า การจัดการมัธยมศึกษาควรเน้นด้านความรู้พื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ในระดับสูงต่อไปมากที่สุด นั้นย่อหมายความว่า ครูทั้งสองฝ่ายหวังที่จะให้ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถ มีความรู้พอที่จะศึกษาในชั้นสูงต่อไปได้เป็นอันดับแรก

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตาม เพศ อายุ และ ภาคทางภูมิศาสตร์ ปรากฏว่าครูทั้งสองฝ่ายยังมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า จุดมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาควรเน้นด้านพุทธิศึกษาเป็นอันดับแรก แสดงว่า องค์ประกอบอื่น คือ เพศ อายุ และ ภาคทางภูมิศาสตร์ มิได้ทำให้ความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่ายเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างชัดเจนจากการทดสอบในทางสถิติ

3. ครูในสถาบันฝึกหัดครูมีความเห็นว่า ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านสังคม ด้านส่วนตัว และ ด้านอาชีพ มีความสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูมัธยมมีความเห็นว่า ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาในด้านสังคมกับด้านส่วนตัวมีความสำคัญไม่แตกต่างกัน ส่วนความมุ่งหมายด้านอื่น ๆ นั้นมีความสำคัญต่างกัน กล่าวคือ ตามความคิดเห็นของครูทั้งสองฝ่าย เห็นว่าด้านความรู้มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาได้แก่ด้าน ส่วนตัว สังคม และ อาชีพ

4. เป็นที่น่าสังเกตว่า ความคิดเห็นของครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครูเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา ที่มีความสำคัญน้อยที่สุด จะได้แก่ความมุ่งหมายด้านสังคมที่เกี่ยวกับ ความรู้ในเรื่องเหตุการณ์ต่าง ๆ ของโลก หรือ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หรือ การรู้จักประหยัด และใช้จ่ายทรัพย์สินในทางที่เหมาะสม ความมุ่งหมายทั้งสามประการนี้จะถูกจัดไว้เป็นอันดับสุดท้าย และ ก่อนข้างสุดท้ายเสมอ

ผลของการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า ตรงกับผลการวิจัยของควานีย์ (Downey) แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง The Task of Public Education : The Perceptions of People¹ เมื่อปี ค.ศ.1959 การวิจัยของควานีย์ (Downey) ได้สอบถามความคิดเห็นของประชาชนอเมริกันทั้งที่เป็นนักการศึกษา และ มีไร่นักการศึกษา ผลปรากฏว่าประชาชนทั้งสองฝ่ายมีความเห็นว่าการเน้นด้านความรู้มากกว่าด้านอื่น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในอนาคต การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาของครูมัธยมและครูในสถาบันฝึกหัดครูเท่านั้น ถ้าได้มีการสำรวจความคิดเห็นจากบุคคลประเภทอื่น

¹ Lawrence Wm. Downey, The Task of Public Education: The Perceptions of People (Chicago: Midwest Administration Center, The University of Chicago, 1960)

เช่น ครูในระดับอื่น ผู้บริหารการศึกษา นักการศึกษา ผู้ปกครอง เป็นต้น ก็จะทำให้ทราบถึงความคิดเห็น
ของประชาชนไทยโดยส่วนรวม ความคิดเห็นเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดความมุ่งหมายของการ
ศึกษาและการมัธยมศึกษาของชาติสืบไป

